TEISINGUMO TEISMO NUTARTIS (pirmoji kolegija)

2004 m. liepos 8 d.*

Byloje C-286/95 P-DEP

Imperial Chemical Industries plc (ICI), atstovaujama *solicitor* S. Berwick,

ieškovė,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą J. Currall,

atsakovę,

dėl prašymo nustatyti atlygintinas bylinėjimosi išlaidas, susijusias su 2000 m. balandžio 6 d. Teisingumo Teismo sprendimu *Komisija prieš ICI* (C-286/95 P, Rink. p. I-2341),

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann (pranešėjas), teisėjai J. N. Cunha Rodrigues, N. Colneric, E. Juhász ir E. Levits,

generalinė advokatė C. Stix-Hackl,
sekretorius R. Grass,

išklausęs generalinę advokatę,

priima šią

Nutartį

1 1995 m. rugpjūčio 30 d. Teisingumo Teismo sekretoriatui pateiktu pareiškimu Europos Bendrijų Komisija (toliau – Komisija), remdamasi EB Teisingumo Teismo statuto 49 straipsniu, pateikė apeliacinį skundą dėl 1995 m. birželio 29 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ICI prieš Komisiją* (T-37/91, Rink. p. II-1901), kuriuo Pirmosios instancijos teismas panaikino Komisijos sprendimą dėl *Imperial Chemical Industrie plc* (toliau – ICI), susijusį su EEB sutarties 86 straipsnio (anksčiau – EB sutarties 86 straipsnis, dabar – EB 82 straipsnis) taikymo procedūra. Tos pačios dienos sprendimu *ICI prieš Komisiją* (T-36/91, Rink. p. II-1847) Pirmosios instancijos teismas panaikino Komisijos sprendimą dėl ICI, susijusį su EEB sutarties 85 straipsnio (anksčiau – EB sutarties 85 straipsnis, dabar – EB 81 straipsnis) taikymo procedūra. Dėl pastarojo sprendimo apeliacinis skundas nebuvo pateiktas.

2 2000 m. balandžio 6 d. Sprendimu *Komisija prieš ICI* (C-286/95 P, Rink. p. I-2341) Teisingumo Teismas atmetė apeliacinį skundą dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo byloje T-37/91 ir priteisė iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

3 Kadangi ICI ir Komisija nesusitarė dėl atlygintinų išlaidų, 2003 m. spalio 16 d. Teisingumo Teismo sekretoriatui pateiktu pareiškimu ICI prašo Teisingumo Teismo, remiantis Darbo reglamento 74 straipsniu, nustatyti bylinėjimosi išlaidų sumą.

Šalių argumentai

4 ICI prašo Teisingumo Teismo nustatyti, kad atlygintinų išlaidų suma būtų lygi 76 910 GBP (apie 115 000 EUR). Ši suma išskaidyta taip:

— Advokatų atlyginimai ir išlaidos pareiškimams Teisingumo Teismui parengti:

vyriausiasis advokatas	22 901 GBP,
advokato padėjėjas	12 459 GBP;

— advokatų atlyginimai ir išlaidos pasirengti 1999 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo posėdžiui bei dalyvavimas jame:

vyriausiasis advokatas	25 226 GBP,
advokato padėjėjas	10 058 GBP;

— vyriausiojo advokato ir dviejų ICI vidaus patarėjų, 1995 m. lapkričio 14 d., 1996 m. kovo 13 d. ir 1999 m. rugsėjo 28 d. dalyvavusių advokatų susirinkimuose, kelionės ir gyvenimo Briuselyje išlaidos:

2 010 GBP;

— vyriausiojo advokato, advokato padėjėjo ir dviejų ICI vidaus patarėjų, dalyvavusių Teisingumo Teismo posėdyje Liuksemburge, kelionės ir gyvenimo išlaidos (1 873 GBP), taip pat posėdžių salės nuoma (1 488,99 GBP), iš viso:

3 361,99 GBP;

— išlaidos dėl suteikto adreso, sumokėtos advokatų kontorai Liuksemburge:

894 GBP;

Bendra suma:	76 909,99 GBP.

5 Šioms sumoms patvirtinti ICI Teisingumo Teismui pateikė dvi atlyginimų sąskaitas, išrašytas jos vyriausiojo advokato: 1996 m. birželio 17 d. – 23 625 GBP sumai ir 2000 m. sausio 13 d. – 26 023 GBP sumai, bei tris advokato padėjėjo išrašytas

sąskaitas: 1995 m. gruodžio 13 d. – 9 781,25 GBP sumai, 1996 m. birželio 13 d. – 3 071,25 GBP sumai ir 1999 m. lapkričio 10 d. – 10 375 GBP sumai.

6 ICI teigė, kad nagrinėjama byla buvo ypač sudėtinga, techninio pobūdžio ir bylos dokumentų apimtis gana didelė. Kai kurie iškilę teisės klausimai buvo nauji ir labai sudėtingi, neturintys precedentų nuolaidų srityje. Klausimams, susijusiems su dominuojančia padėtimi, piktnaudžiavimu ir prekyba tarp valstybių, spręsti reikėjo nuoseklaus tyrimo ir argumentų.

7 ICI teigė, jog du advokatai buvo pasitelkti todėl, kad apeliaciniame procese negalėjo dalyvauti advokatas, atstovavęs nagrinėjant bylą pirmąja instancija. Todėl ji nusprendė pasinaudoti „junior counsel", kuris padėjo vyriausiajam advokatui ir labai gerai žinojo faktines bylos aplinkybes, paslaugomis. Atsižvelgiant į bylos svarbą ir sudėtingumą, dėl to sumažėjo vyriausiojo advokato darbo apeliaciniame procese apimtis.

8 Be to, byla ICI buvo ypač svarbi finansiniu požiūriu. Komisijos už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi įmonei paskirta 10 milijonų ekiu bauda tuo metu buvo viena didžiausių kada nors jos paskirtų baudų.

9 Dėl kelionės ir gyvenimo išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu Teisingumo Teismo posėdyje, ICI teigė, kad dviejų advokatų ir dviejų įmonės patarėjų dalyvavimas buvo būtinas tinkamai pateikti įrodymus. Įmonės patarėjų dalyvavimas leido gerokai sumažinti advokatams mokamą atlyginimą.

10 Komisija teigė, kad ICI prašoma nustatyti 76 910 GBP atlygintinų išlaidų suma yra pernelyg didelė. Taip pat per didelė 203 340 GBP suma, įmonės nurodyta Pirmosios instancijos teismui pateiktame prašyme dėl pirmosios instancijos proceso.

11 Komisija prašo Teisingumo Teismo šioje byloje nustatyti 25 000 GBP atlygintinų išlaidų sumą.

12 Jos teigimu, šioje byloje ICI pateikti argumentai susiję su dviem procesais Pirmosios instancijos teisme, dėl kurių buvo priimti du skirtingi sprendimai, vienas iš jų susijęs su suderintais veiksmais, o kitas su piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi. Tačiau apeliacinis skundas susijęs tik su antruoju Pirmosios instancijos teismo panaikintu sprendimu, kuris buvo panaikintas ne dėl esminių priežasčių, o dėl to, kad nebuvo patvirtintas pagal Komisijos darbo reglamento nustatytą tvarką. Todėl šie argumentai buvo nereikšmingi.

13 Nors Pirmosios instancijos teismo byla dėl suderintų veiksmų buvo laikoma sudėtinga, tai netaikoma nei bylai dėl piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi, nei dėl jos pateiktam apeliaciniam skundui, kuris susijęs tik su Komisijos sprendimo nepatvirtinimu. Susijusių bylų svarbos skirtumui įrodyti pakanka palyginti sprendimų jose ilgį: Pirmosios instancijos teismo abiem sprendimams Rinkinyje tenka 83 puslapiai, o Teisingumo Teismo sprendimui – 18 puslapių.

14 Be to, Komisijos sprendimo patvirtinimo klausimas nebuvo naujas. Dėl jo diskutuota, kai svarstytos vadinamosios „PVC I" bylos, kuriose buvo priimtas 1992 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *BASF ir kiti prieš Komisiją*, T-79/89, T-84/89, T-85/89, T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ir T-104/89, Rink. p. II-315, bei 1994 m. birželio 15 d.

Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija prieš BASF ir kitus*, C-137/92 P, Rink. p. I-2555. Šioje byloje savo apeliaciniame skunde Komisija iškėlė tik du klausimus, susijusius su nepatvirtinimo pasekmėmis ir su tuo, kokiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas taikė Darbo reglamento 48 straipsnio 2 dalį, leisdamas ICI vėliau pateikti argumentą dėl nepatvirtinimo.

15 Be to, pats Teisingumo Teismas nelaikė bylos ar pateiktų argumentų ypač sudėtingais nuspręsdamas, kad vienas iš dviejų Komisijos apeliacinio skundo pagrindų buvo aiškiai nepagristas (minėto sprendimo *Komisija prieš ICI* 66 punktas). Taigi Teisingumo Teismas nusprendė, kad ICI nebuvo sunku apsiginti.

Teisingumo Teismo vertinimas

16 Pagal Darbo reglamento 73 straipsnio b punktą atlygintinomis išlaidomis laikomos „būtinosios išlaidos, kurias dėl proceso patyrė šalys, pirmiausia kelionės bei gyvenimo išlaidos ir atstovų, patarėjų arba advokatų atlyginimas".

17 Kadangi Bendrijos teisė nenustato išlaidų tarifų, Teisingumo Teismas turi laisvai įvertinti visas bylos aplinkybes, atsižvelgdamas į bylos dalyką ir jos pobūdį, jos svarbą Bendrijos teisei, taip pat bylos sunkumą, darbo laiką, kurį ginčui skyrė advokatai ir patarėjai, bei dalyvaujančių šalių ekonominį interesą (žr. pirmiausia 1994 m. lapkričio 30 d. Nutarties *British Aerospace prieš Komisiją*, C-294/90 DEP, Rink.

p. I-5423, 13 punktą ir 2004 m. vasario 17 d. Nutarties *DAI prieš ARAP ir kt.*, C-321/99 P-DEP, dar neskelbta Rinkinyje, 16 punktą).

18 Atlygintinų išlaidų suma turi būti nustatyta įvertinus visus minėtus kriterijus.

19 Ekonominio intereso, kurį šalys turėjo byloje, atžvilgiu nekyla abejonių, kad byla ICI buvo ekonomiškai svarbi, įvertinant Komisijos paskirtą baudą dėl įtarimo piktnaudžiaujant dominuojančia padėtimi.

20 Dėl bylos dalyko reikia pabrėžti, kad vyksta apeliacinis procesas, kuris dėl savo pobūdžio apsiriboja teisės klausimais ir neapima faktų nustatymo.

21 Šioje byloje apeliaciniai klausimai, į kuriuos turi atsakyti ICI, susiję su dviem teisės klausimais.

22 Pirmasis susijęs su aktų patvirtinimu pagal Komisijos darbo reglamento 12 straipsnio pirmą dalį. Teisingumo Teismas savo pirmiau minėtame sprendime *Komisija prieš ICI*, remdamasis savo sprendimu *Komisija prieš BASF ir kitus*, nusprendė, kad patvirtinimas yra privalomas procedūrinis reikalavimas remiantis EB 230 straipsniu,

kurio pažeidimas gali būti pagrindas pateikti ieškinį dėl panaikinimo. Be to, patvirtinti reikia prieš tai, kai apie ginčijamą aktą yra informuojamos suinteresuotos šalys. Antras apeliacinio skundo klausimas buvo, ar Bendrijos teismas gali iškelti nepatvirtinimo klausimą *ex officio*. Į šį klausimą Teisingumo Teismas atsakė teigiamai.

23 Suprantama, kad šie du siauri klausimai yra svarbūs Bendrijos teisės požiūriu. Tačiau pirmasis iš esmės jau buvo išspręstas anksčiau minėtame sprendime *Komisija prieš BASF ir kitus*, o antrasis – ne toks sudėtingas. Byla nebuvo išskirtinai sunki.

24 Dėl ICI patarėjų darbo apimties šiame apeliaciniame procese reikia pažymėti, kad jie parengė du pareiškimus, susijusius su pirmiau paminėtais klausimais, atsakydami į Komisijos pateiktą užklausą. Be to, 1999 m. spalio 7 d. bylos svarstymas Teisingumo Teisme truko apie dvi valandas. Atsižvelgiant į patarėjų darbo krūvį šioje byloje galima teigti, kad jo apimtis nebuvo maža, tačiau ne išimtinė.

25 Esant šioms aplinkybėms, ICI pateikti advokatų atlyginimai ir išlaidos, kurie sudaro 70 644 GBP (22 901 GBP ir 25 226 GBP – vyriausiajam advokatui bei 12 459 GBP ir 10 058 GBP – advokato padėjėjui), objektyviai nebuvo būtinos apginti šios įmonės interesams apeliaciniame procese.

26 Dėl išlaidų, patirtų dėl antro advokato atstovavimo, reikia pažymėti, kad apeliacinėje procedūroje buvo iškelti du labai konkretūs teisės klausimai, neturėję nieko bendra su faktų nustatymu, kurį turėjo atlikti Pirmosios instancijos teismas. Be to, šis faktų

nustatymas buvo svarbesnis teisės normų, susijusių su suderintais veiksmais, pažeidimo procese nei piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi procese, kuris buvo vienintelis apeliacinio ieškinio dalykas. Tas motyvas, kad antrasis advokatas ypač gerai susipažinęs su procesu bylą nagrinėjant pirmąja instancija bei faktinėmis bylos aplinkybėmis, jo išlaidų nepaverčia būtinomis. Todėl nėra pagrindo priteisti iš Komisijos minėtų išlaidų.

27 Esant minėtoms aplinkybėms ir turint omenyje kriterijus, nurodytus šios nutarties 17 punkte, turi būti nustatyta 25 000 GBP advokatų atlygintinų išlaidų ir atlyginimo suma.

28 Dėl dviejų advokatų ir dviejų įmonės patarėjų kelionės ir gyvenimo išlaidų 2 010 GBP sumos, susijusios su trijų susirinkimų Briuselyje organizavimu, ICI Teisingumo Teismui nepagrindė nei tų susitikimų pobūdžio, nei jų svarbos apeliaciniam procesui, nei būtinumo surengti šiuos susitikimus Briuselyje. Todėl ši suma negali būti įskaityta.

29 Dėl kelionės ir gyvenimo išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu Teisingumo Teisme, kurias ICI suskaičiavo dviem advokatams ir dviem įmonės patarėjams, reikia konstatuoti, kad turi būti sugrąžintos tik vieno advokato išlaidos, nes antrojo dalyvavimas dėl priežasčių, paminėtų šios nutarties 26 punkte, nebuvo būtinas. Taip pat neatlygintinos ir vieno įmonės patarėjo išlaidos; taigi bendra suma yra 936,50 GBP. Prie jos turi būti priskaičiuotos išlaidos už suteiktą adresą Liuksemburge, kurios sudaro 894 GBP. Konferencijų salės nuoma už 1 488,99 GBP negali būti įskaičiuota, nes ji nelaikytina būtinosiomis išlaidomis.

30 Dėl minėtų aplinkybių byloje C-286/95 P turi būti nustatyta teisinga 26 830,50 GBP atlygintinų išlaidų suma.

Remdamasis šiais motyvais,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija)

nutaria:

Byloje C-286/95 P bendra išlaidų suma, kurią Europos Bendrijų Komisija turi atlyginti *Imperial Chemical Industries plc* (ICI) yra 26 830,50 GBP.

Paskelbta 2004 m. liepos 8 d. Liuksemburge.

Sekretorius

R. Grass

Pirmosios kolegijos pirmininkas

P. Jann